

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

28 юли 2023 г.

12:00 ч.

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ

Май 2023 г.

Брутният външен дълг¹ в края на май 2023 г. възлиза на 44 893.4 млн. евро (49.7% от БВП²), което е с 3637.2 млн. евро (8.8%) повече в сравнение с края на май 2022 г. (41 256.2 млн. евро, 48.8% от БВП).

В края на май 2023 г. *краткосрочните задължения* са 8337.5 млн. евро (18.6% от брутния дълг, 9.2% от БВП) и се увеличават с 511.7 млн. евро (6.5%) спрямо май 2022 г. (7825.8 млн. евро, 19% от дълга, 9.3% от БВП). *Дългосрочните задължения* възлизат на 36 555.9 млн. евро (81.4% от брутния дълг, 40.5% от БВП), като се повишават с 3125.5 млн. евро (9.3%) спрямо края на май 2022 г. (33 430.4 млн. евро, 81% от дълга, 39.5% от БВП).

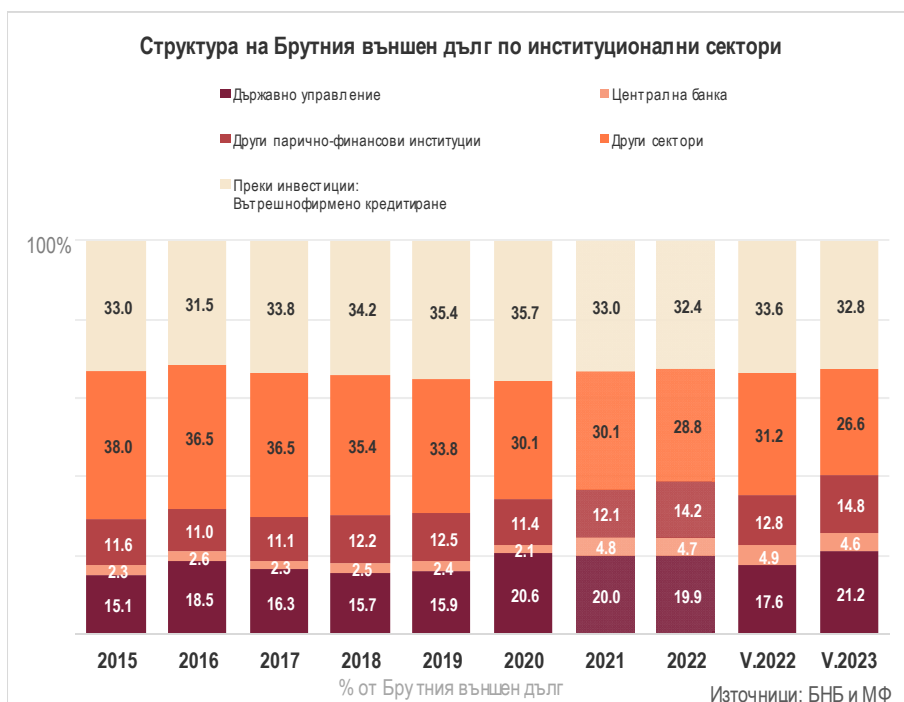

¹ Предварителни данни. Данните за април 2023 г. са ревизирани. В съответствие с методологическите бележки, с отчета за юни 2023 г. ще бъдат направени ревизии на данните за периода април – май 2023 г. Методологическите бележки за външния дълг са публикувани на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg, секция *Статистика/Външен сектор/Брутен външен дълг*).

² При БВП в размер на 90 358 млн. евро за 2023 г. (прогноза на БНБ) и 84 559.3 млн. евро за 2022 г. (данни на НСИ от 08.03.2023 г.).

Към края на май 2023 г. 27 312.1 млн. евро (60.8%) от брутните външни задължения са с остатъчен матуритет над една година.

В евро са деноминирани 80.2% от брутните външни задължения, при 78.7% година по-рано.

Брутният външен дълг на сектор *Държавно управление*³ в края на май 2023 г. е 9504.6 млн. евро (10.5% от БВП). Спрямо края на май 2022 г. (7243.5 млн. евро, 8.6% от БВП) той нараства с 2261.1 млн. евро (31.2%).

Външните задължения на *Централната банка* са 2068.2 млн. евро (2.3% от БВП). Те нарастват с 63.9 млн. евро (3.2%) спрямо края на май 2022 г. (2004.3 млн. евро, 2.4% от БВП).

Външните задължения на сектор *Други парични финансови институции*⁴ са 6646 млн. евро (7.4% от БВП). Те се увеличават с 1379.1 млн. евро (26.2%) спрямо края на май 2022 г. (5266.9 млн. евро, 6.2% от БВП).

Външните задължения на *Други сектори*⁵ са 11 955.7 млн. евро (13.2% от БВП). Те намаляват с 927.2 млн. евро (7.2%) спрямо същия месец на миналата година (12 882.9 млн. евро, 15.2% от БВП).

*Вътрешнофирменото кредитиране*⁵ е в размер на 14 718.8 млн. евро (16.3% от БВП) в края на май 2023 г., което е с 860.3 млн. евро (6.2%) повече спрямо края на май 2022 г. (13 858.5 млн. евро, 16.4% от БВП). То е с най-значителен дял в структурата на външния дълг – 32.8% към края на май 2023 г., при 33.6% година по-рано.

За януари – март 2023 г. общият **нетен поток**⁶ е положителен, в размер на 1921.9 млн. евро (2.1% от БВП) при положителен поток от 690.6 млн. евро (0.8% от БВП) за януари – март 2022 г.

Нетният външен дълг⁷ в края на март 2023 г. е отрицателен в размер на 26 670.4 млн. евро (29.5% от БВП), като увеличава отрицателната си стойност с 5561.2 млн. евро (26.3%) спрямо края на март 2022 г. (отрицателна стойност от 21 109.2 млн. евро, 25% от БВП). Намалението се дължи на по-голямото увеличение на брутните външни активи (с 9489.8 млн. евро, 15.2%) в сравнение с това на брутния външен дълг (с 3928.6 млн. евро, 9.5%)

³ При спазване на резидентния принцип.

⁴ Банки и фондове на паричния пазар.

⁵ Поради тримесечната отчетност на фирмите данните подлежат на ревизия.

⁶ *Нетния поток* се изчислява тримесечно на база на данните в пасива на платежния баланс за инструменти *Валута и Депозити*, *Дългови ценни книжа*, *Заеми*, *Търговски кредити и аванси* и *Други сметки за задължения*. Данни за периода януари – юни 2023 г. предстои да бъдат публикувани на 30.08.2023 г.

⁷ *Нетният външен дълг* е изчислен като разликата между размера на брутния външен дълг и размера на брутните външни активи, изчислени на база тримесечните данни за международната инвестиционна позиция. *Брутните външни активи* се изчисляват тримесечно на база на данните в актива на международната инвестиционна позиция за инструменти *Валута и Депозити*, *Дългови ценни книжа*, *Заеми*, *Търговски кредити и аванси*, *Резервни активи* (с изключение на злато под формата на стандартни купчета) и *Други сметки за вземания*. Данните към края на юни 2023 г. предстои да бъдат публикувани на 29.09.2023 г.

Брутен външен дълг¹

(По институционални сектори)

	V. 2022		XI. 2022		IV. 2023		V. 2023		V. 23/ IV. 23		V. 23/ XI. 22		V. 23/ V. 22	
	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	%	млн. евро	%	млн. евро	%
Брутен външен дълг (I+II+III+IV)	41256.2	48.8	44431.3	52.5	44692.9	49.5	44893.4	49.7	200.5	0.4	462.1	1.0	3637.2	8.8
I. Държавно управление²	7243.5	8.6	8845.4	10.5	9556.3	10.6	9504.6	10.5	-51.6	-0.5	659.2	7.5	2261.1	31.2
Краткосрочни	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.4	-100.0
Търговски кредити и аванси	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-100.0
Дългосрочни	7243.1	8.6	8845.4	10.5	9556.3	10.6	9504.6	10.5	-51.6	-0.5	659.2	7.5	2261.5	31.2
Дългови ценни книжа ³	4071.7	4.8	5397.0	6.4	6067.6	6.7	6039.7	6.7	-28.0	-0.5	642.6	11.9	1968.0	48.3
Засми	3171.5	3.8	3448.4	4.1	3488.6	3.9	3465.0	3.8	-23.7	-0.7	16.6	0.5	293.5	9.3
II. Централна банка	2004.3	2.4	2083.9	2.5	1989.5	2.2	2068.2	2.3	78.6	4.0	-15.7	-0.8	63.9	3.2
Краткосрочни	151.2	0.2	241.4	0.3	171.1	0.2	235.8	0.3	64.7	37.8	-5.6	-2.3	84.6	66.0
Валута и депозити	146.8	0.2	240.5	0.3	170.4	0.2	235.3	0.3	64.9	38.1	-5.1	-2.1	88.5	50.3
Търговски кредити и аванси	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други сметки за задължения	4.4	0.0	0.9	0.0	0.8	0.0	0.5	0.0	-0.3	-36.1	-0.5	-48.9	-3.9	-89.1
Дългосрочни	1853.1	2.2	1842.5	2.2	1818.4	2.0	1832.4	2.0	14.0	0.8	-10.1	-0.6	-20.7	-1.1
Разпределени СПТ ⁴	1853.1	2.2	1842.5	2.2	1818.4	2.0	1832.4	2.0	14.0	0.8	-10.1	-0.6	-20.7	-1.1
III. Други парично-финансови институции (ПФИ)⁵	5266.9	6.2	6309.2	7.5	6269.5	6.9	6646.0	7.4	376.5	6.0	336.9	5.3	1379.1	26.2
Краткосрочни	3620.0	4.3	4376.1	5.2	3701.9	4.1	4260.3	4.7	558.4	15.1	-115.8	-2.6	640.3	17.7
Валута и депозити ⁶	3453.7	4.1	3945.4	4.7	3158.2	3.5	3717.9	4.1	559.8	17.7	-227.5	-5.8	264.3	7.7
Търговски кредити и аванси	10.4	0.0	10.1	0.0	14.6	0.0	12.2	0.0	-2.4	-16.8	2.1	20.4	1.8	16.9
Други сметки за задължения	155.9	0.2	420.6	0.5	529.1	0.6	530.2	0.6	1.1	0.2	109.7	26.1	374.3	240.0
Дългосрочни	1646.9	1.9	1933.1	2.3	2567.6	2.8	2385.7	2.6	-181.9	-7.1	452.6	23.4	738.8	44.9
Валута и депозити	1376.2	1.6	1663.9	2.0	2337.3	2.6	2154.1	2.4	-183.2	-7.8	490.2	29.5	778.0	56.5
Дългови ценни книжа	270.8	0.3	269.1	0.3	230.4	0.3	231.6	0.3	1.2	0.5	-37.5	-13.9	-39.2	-14.5
IV. Други сектори⁷	12882.9	15.2	12779.8	15.1	11947.8	13.2	11955.7	13.2	7.9	0.1	-824.1	-6.4	-927.2	-7.2
Краткосрочни	4054.3	4.8	4146.7	4.9	3824.2	4.2	3841.3	4.3	17.1	0.4	-305.4	-7.4	-212.9	-5.3
Дългови ценни книжа	2.6	0.0	2.5	0.0	2.5	0.0	2.5	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	-0.1	0.0
Засми ⁸	282.6	0.3	301.4	0.4	245.6	0.3	245.0	0.3	-0.7	-0.3	-56.4	-18.7	-37.6	-13.3
Търговски кредити и аванси ⁹	2404.7	2.8	2438.1	2.9	2485.0	2.8	2502.8	2.8	17.8	0.7	64.6	2.7	98.0	4.1
Други сметки за задължения ¹⁰	1364.4	1.6	1404.7	1.7	1091.1	1.2	1091.1	1.2	0.0	0.0	-313.5	-22.3	-273.2	-20.0
Дългосрочни	8828.6	10.4	8633.1	10.2	8123.6	9.0	8114.4	9.0	-9.2	-0.1	-518.7	-6.0	-714.3	-8.1
Дългови ценни книжа	1172.6	1.4	1116.6	1.3	1067.3	1.2	1046.9	1.2	-20.5	-1.9	-69.7	-6.2	-125.7	-10.7
Засми ⁸	7273.4	8.6	7270.9	8.6	6908.2	7.6	6918.8	7.7	10.6	0.2	-352.1	-4.8	-354.7	-4.9
Търговски кредити и аванси ⁹	332.7	0.4	206.6	0.2	108.4	0.1	109.1	0.1	0.7	0.6	-97.5	-47.2	-223.7	-67.2
Други сметки за задължения ¹⁰	49.9	0.1	39.0	0.0	39.6	0.0	39.6	0.0	0.0	0.0	0.6	1.6	-10.2	-20.5
Финансови предприятия, различни от ПФИ	2527.3	3.0	2635.4	3.1	2318.6	2.6	2311.8	2.6	-6.8	-0.3	-323.7	-12.3	-215.5	-8.5
Краткосрочни	1370.6	1.6	1429.0	1.7	1070.3	1.2	1070.3	1.2	0.1	0.0	-358.7	-25.1	-300.3	-21.9
Дългосрочни	1156.7	1.4	1206.4	1.4	1248.3	1.4	1241.5	1.4	-6.8	-0.5	35.1	2.9	84.8	7.3
Нефинансови предприятия	10234.9	12.1	10024.0	11.9	9620.9	10.6	9635.5	10.7	14.6	0.2	-388.5	-3.9	-599.4	-5.9
Краткосрочни	2675.6	3.2	2709.6	3.2	2753.4	3.0	2770.4	3.1	17.1	0.6	60.8	2.2	94.8	3.5
Дългосрочни	7559.3	8.9	7314.4	8.7	6867.5	7.6	6865.1	7.6	-2.4	0.0	-449.3	-6.1	-694.2	-9.2
Домакинства и НТООД	1207.0	0.1	1204.4	0.1	8.4	0.0	8.4	0.0	0.0	0.0	-112.0	-93.0	-112.3	-93.0
Краткосрочни	8.0	0.0	8.1	0.0	0.6	0.0	0.6	0.0	0.1	0.1	-7.5	-92.5	-7.4	-92.4
Дългосрочни	112.7	0.1	112.3	0.1	7.8	0.0	7.8	0.0	0.0	0.2	-104.5	-93.1	-104.9	-93.1
V. Препри инвестиции:														
Външнофирмено кредитиране	13858.5	16.4	14412.9	17.0	14929.8	16.5	14718.8	16.3	-210.9	-1.4	305.9	2.1	860.3	6.2
Задължения към директен инвеститор	8806.8	10.4	9271.5	11.0	9645.5	10.7	9435.0	10.4	-210.5	-2.2	163.5	1.8	628.2	7.1
Задължения към инвестиционни предприятия в чужбина	169.5	0.2	266.3	0.3	182.1	0.2	182.4	0.2	0.4	0.2	-83.9	-31.5	12.9	7.6
Задължения към свързани предприятия	4882.2	5.8	4875.1	5.8	5102.2	5.6	5101.3	5.6	-0.8	0.0	226.2	4.6	219.1	4.5

Допълнителни показатели

Външен дълг на публичния сектор	11376.5	13.5	12793.2	15.1	13135.1	14.5	13183.4	14.6	48.2	0.4	390.1	3.0	1806.8	15.9
Външен дълг на частния сектор	29879.7	35.3	31638.0	37.4	31557.8	34.9	31710.0	35.1	152.2	0.5	72.0	0.2	1830.4	6.1

Дългови ценни книжа по институционални сектори (номинал) ¹	V. 2022	XI. 2022	IV. 2023	V. 2023	V. 23/ IV. 23	V. 23/ XI. 22	V. 23/ V. 22
Държавно управление²	5862.6	6.9	7381.1	8.7	8051.1	8.9	8012.4
Краткосрочни	4353.4	5.1	5886.1	7.0	6622.6	7.3	6603.8
Дългосрочни	1509.2	1.8	1495.0	1.7	1428.5	1.6	1399.6
Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Парично-финансови институции (ПФИ)	270.7	0.3	269.3	0.3	230.4	0.3	231.6
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	270.7	0.3	269.3	0.3	230.4	0.3	231.6
Други сектори	1238.5	1.5	1225.6	1.4	1198.1	1.3	1177.1
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	1238.5	1.5	1225.6	1.4	1198.1	1.3	1177.1
Други финансови предприятия, различни от ПФИ	72.9	0.1	74.7	0.1	46.1	0.1	45.2
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	72.9	0.1	74.7	0.1	46.1	0.1	45.2
Нефинансови предприятия	1165.6	1.4	1151.0	1.4	1152.0	1.3	1131.9
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	1165.6	1.4	1151.0	1.4	1152.0	1.3	1131.9
Домакинства и НТООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

¹ Данните са в съответствие с Раководството по статистика на външния дълг, 2014 г. (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF 2014).

Предварителни данни към 28 юни 2023 г. Данните за април 2023 г. са ревизирани.

Данните за юни 2023 г. и ревизия на данните за април - май 2023 г. предстои да бъдат публикувани на 30 август 2023 г.

Равностойността в евро е изчислена по курс на съответните чуждестранни валути към края на периода.

² Предварителни данни за финансовите, Регистър на държавния и държавногарантирания дълг и директно отчетливи са в БНБ юридически лица и ЕТ извън регистъра на МФ.

Предварителни данни за май 2023 г. към 06 юни 2023 г.

Не се включват задълженията на фирмите от публичния сектор и държавногарантирания дълг.

³ Дълговите ценни книжа са представени в основната таблица с тяхната пазарна цена, а в допълнителните таблици по номинална стойност.

⁴ Включва задълженията в СПТ към Международния валутен фонд.

⁵ По данни от банките.

⁶ Съгласно Раководството по статистика на външния дълг, 2014 г. (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF 2014) пар. 3.32, междубанковите засми, различни от дългови ценни книжи и други сметки за задължения, се определят като депозити.

⁷ Включват се кредити - деклариращия и отчетвани периодично в БНБ, както и държавногарантирани кредити (източник за държавногарантираните кредити: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг - на Министерството на финансите. Предварителни данни за май 2023 г. към 06 юни 2023 г.).

⁸ Данните се базират на отчетите, предоставени на БНБ от фирми, получили финансови кредити от кредитори. Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

⁹ Включват се отчетените външни задължения на местни юридически лица по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.